

3

Naturhistorisk Tidskrift.

Udgivet

af

Henrik Kroyer.

Fjerde Bind.

"Ἦν ἔλαχες Σπάρταν κόσμη.

Kjøbenhavn.

Paa Universitetsboghandler C. A. Reizels Forlag.

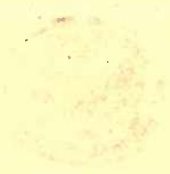
Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

1842—1843.

Blanchard
D. G. H. A. G. I. D.

Verum illud semper inculcandum est, hoc, quod paratur, horreum esse tantummodo et promptuarium rerum, in quo non manendum aut habitandum sit cum voluptate, sed eo descendendum, prout res postulat, cum aliquid ad usum sumendum est.

Baconis Aphorismus tertius de conficienda historia naturali.

Faint, illegible text at the bottom of the page, possibly bleed-through from the reverse side or a very faded stamp.

Indhold af fjerde Bind.

	Side
Stæger, E., Danske Dolichopoder	1.
Drejer, S., Kritiske Bemærkninger om nogle danske Orkideer.	45.
Reinhardt, Nøjere Oplysning om det i Kjøbenhavn fundne Drontehoved	71.
Reinhardt, Meddelelse af nogle hidindtil i Grønland ikke trufne Fugle	72.
Møller, H. P. C., Index Molluscorum Grönlandiæ	76.
Schjødte, J. C., Forhandlinger i det skandinaviske entomologiske Selskab (Hertil Tab. I).	98.
Ørsted, A. S., Udtog af en Beskrivelse af Grønlands Annulata dorsibranchiata	109.
Ørsted, A. S., Conspectus generum specierumque Naidum ad faunam Danicam pertinentium	128.
Krøyer, H., Nye nordiske Slægter og Arter af Amphipodernes Or- den, henhørende til Familien Gammarina (foreløbigt Udtæg af et større Arbejde)	141
Krøyer, H., Nye Arter af Slægten Tanais	167.
Ørsted, A. S., Udtræg af V. Agassiz's Undersøgelser over Gletscherne	189.
Krøyer, H., Beskrivelse af nordiske Crangon-Arter (hertil Tab. IV og tildeels Tab. V.)	217.
1. Crangon Boreas	218.
2. Crangon nanus	231.
3. Crangon vulgaris	239.
4. Sabinea septemcarinata	244.
5. Argis Lar	255.
Udmaalinger af de nordiske Crangoner	270.
Forklaring af Afbildningerne	272.
Holbøll, E., Bemærkninger over nogle Pattedyr og Fugles Dyffeovne	277.
Schiødte, J. C., revisio critica specierum generis Tetryæ, quarum exstant in Museo Regio Hafniensi exempla typica.	279

	Side
Reinhardt, Bemærkning om Landsforholdet hos <i>Halichoerus grypus</i>	313.
Schjødte, J. C., Forhandlinger i det scandinaviske entomologiske Selskab	315.
Holbøll, C., ornithologiske Bidrag til den grønlandske Fauna .	361.
Lange, J., Bidrag til den danske Flora for Aarene 1841—1842.	458.
Krøyer, H., om <i>Cyamus Ceti</i> Linn., med et Par Bemærkninger, betræffende de paa Hvalerne levende Smaaadyrs Anvendelse til Hvalarternes Adskillelse (Hertil Tab. V tildeels)	474.
Krøyer, H., Beskrivelse af nogle nye Arter og Slægter af <i>Caprellina</i> , med indledende Bemærkninger om <i>Læmodipoda</i> og deres Plads i Systemet (hertil Tab. VI, VII og VIII). 490—518 og 585—616.	
Orsted, A. C., Forsøg til en ny Klassifikation af Planarierne (<i>Planaria</i> Dugès), grundet paa mikroskopisk-anatomiske Undersøgelser	519.
Sagregister over de fire første Bind af <i>Naturhistorisk Tidsskrift</i> Register over Forfatterne og deres Arbejder i de fire første Bind af <i>Naturhistorisk Tidsskrift</i>	

Rettelser til tredje Bindets sjette Hæfte.

- Side 576 Lin. 24: eadem o. s. v. læs: dimidia ferme est longitudine partis basilaris crassioris.
- 577 — 24: duabus, læs: duobus.
- 578 — 15: tertiam, læs: dimidiam.
- 576 — 22: *Hippolyte microceras*, læs: *Hippolyte microceros*.
- 479 — 4: fere falder bort.

Une nordiske Slægter og Arter
af
Amfipodernes Orden,
henhørende til Familien
Gammarina.

(Forelobigt Uddrag af et større Arbejde).

Bed

Henrik Kroyer.

Den som en gyldig Lov i den zoologiske Geografi opstillede Sætning, at Afsværlingen i Dyrenes Former og Organisationsmaade er i et bestandigt tiltagende Forhold fra Polerne til Ækvator, eller med andre Ord, at Antallet af Arter og Slægter stiger, alt efter som man fra de koldere Zoner nærmer sig Tropeegnene: denne Sætning kunde let, især naar den omvendtes, lede til at udkaste et alt for ugunstigt Billede af det dyriske Liv, saaledes som Naturen har udpræget det i det høje Norden. Da et kort Ophold paa Spitsbergen og et længere i det nordligste Norge har forskaffet mig nogen Kundskab om Former og Forhold i de boreale Egne, en Kundskab, som ved de aarlige zoologiske Sendinger fra Grønland stadigen udvides; — og da paa den anden Side Hans Majestæts Yndest for Naturvidenskaberne for ikke længe siden satte mig istand til at besøge nogle Tropelande: kan jeg anstille en Sammenligning mellem de forstjællige Zoner, ene støttende mig paa egne Erfaringer. Ved denne Sammenligning omstødes vel ikke den ovenansførte Lov, men Forstjællen mellem de vidtadskilte Egenes Dyreverden (Talen er her blot om Havets Beboere) viser sig imidlertid for mine Øjne under et langt mere mildnet Lys end det, hvori jeg tidligere betragtede den.

Lader man først Formforskjælligheden upaaagtet, og be-
 tragter blot den med Liv begavede Masse eller Individ-
 antallet, da skulde jeg næsten troe, at Overvægten er paa
 Nordens Side. Enhver kjender de ældre Erfaringer, som
 høre herhid: at Stimerne af adskillige Fiskearter, t. Ex. Torst,
 Lax, Silb o. s. v. saa at sige ere uudtømmelige i det nord-
 lige Hav; at Dyreverdenens mest kolossale Frembringelser,
 de egentlige Hvaler, for en stor Deel nære sig af meget
 smaa Bløddyr og Krustaceer, hvilket forudsætter uberegnelige
 Skarer af disse o. s. v. I Havet udenfor Spitsbergen
 traf jeg en lille Krustace¹⁾ af omtrent 2 Liniers Længde i
 saa forbausende Mængde, at man ved Hjælp af en Sigte
 eller et lignende Redskab vilde kunne have øst hele Tønder
 fulde af dette Dyr. I Belsund, en lille Bugt af næppe
 $\frac{1}{2}$ Mil i \square , som ligger paa Vest siden af Spitsbergen under
 mere end 77° n. Br., altsaa ikke tretten Bredegrader fra
 Nordpolen, fandtes en Rigdom af Dyr, som jeg intet andet
 Sted har seet overtruffen eller blot opnaaet. Havbunden
 var uden Overdrivelse bedækket med forskjællige Arter Ascidi-
 dier og Konkylidier, de sidste enten med deres oprindelige Be-
 hoere eller i disses Sted indtagne af Eremitkræbs²⁾; hos
 Sælhunde og Fisk, som man havde Lejlighed til at aabne,
 fandtes Maven aldeles fyldt med Krustaceer³⁾; det Samme
 var Tilfælde med de utallige, paa Havsladen hvilende Sø-
 fugle. Og imidlertid vare Forholdene saaledes, at man
 kunde have Grund til at antage dem for meget ugunstige
 for dyrist Liv. Thi, for ikke at tale om, at Lufttempera-
 turen her paa Aarets bedste Tid og under en bestandig Dag

¹⁾ En *Calanus* Leach.

²⁾ *Pagurus pubescens* Kr.

³⁾ *Crangon boreas*, *Crangon septemcarinatus*, *Themisto arctica*
 o. s. v.

(vi opholdt os her de sidste Dage af Juli) kun var et Par Grader over Frysepunktet; saa indesluttedes denne lille Bugt paa de to Sider af uhyre, lige ned til Havet naaende, Jisbræer, fra hvilke ideligen store Jismasser styrtede i Søen, og altsaa bidroge til at forringe dennes Temperatur. Dybden af Havet i denne Bugt var ikke saa betydelig, at den syntes at kunne yde nogen stor Bestyttelse for de sig her opholdende Dyr, da den kun udgjorde ti til tyve Favne. Og dette uagtet mødte man en Rigdom af levende Skabninger, som Ingen let uden egen Anskuelse gjorde sig en tydelig Forestilling om. Jeg vil endnu tillade mig at anføre et Par Exempler fra Grønland paa det dyriske Livs Fylde i disse Egne. Paa et, til det Kongelige Museum nedsendt, Glas med en lille, ikke een Tomme lang Amfipod¹⁾, har Nedsenderen skrevet: „med denne Krustace var Godthaabsbugten formeligen opfyldt den 11te Juli 1841, saa at man flere Steder ikke kunne see gennem Vandet.“ — De smaa Dyr, der ere Fisserne bekjendte under Navnet Tanglopper, og som ligeledes henhøre til Amfipoderne, ere ved Grønland saa talrige, at de i een Nat kunne fortære den største Sælhund, saa blot Skelettet bliver tilbage.²⁾ Kaptajn Holbøll skriver om disse: „jeg har, ved paa 75 Favnes Dybde at udlægge en Ravn og et Stykke af et Høshoved i en Kurv, i to Timer erholdt over sex Potter af disse smaa Dyr, uagtet Kurven var aaben, og efterlod en bred Stribe af Dyr, lig en Bisværn, som forlode den under Ophaltingen.“ Mange lignende Exempler kunde anføres, men allerede disse synes tilstrækkeligt at vise, at Nordens Kulde idetmindste ikke i denne Retning er til Hinder for et frodigt Liv. Om nogle af Nordens Havdyr, saavel Bløddyr

¹⁾ *Themisto arctica* Kr.

²⁾ Det er Arter af Slægten *Anonyx* Kr., som her især sigtes til.

som Krustaceer, har jeg Erfaring for, at de, naar f. Ex. Ebben efterlader dem i et lille Vandhul, og de under indfaldende Frost indesluttet i en Ismasse, dog igjen vende tilbage til Liv, saasnart Floden atter tilfører dem Vand.

Betragtes de nordiske Havdyr fra et andet Synspunkt, næmlich med Hensyn til Størrelsen; da kan just heller ikke Sammenligningen mellem den kolde og varme Zone heri siges, ganske at være imod den første. Det er saa langt fra, at den Sammentrympning, Menneskeslægtens hyperboreiske Forgreninger synes at have undergaaet, og som ligeledes tildeels viser sig i Polarvegetationen, ogsaa udstrækker sig over Havets Organismer: at jeg endog mener, det idetmindste i mange Tilfælde kan godtgjøres, at de Slægtsformer, den kolde Zone har tilfældes med den tempererede eller varmere, i den første naae en betydeligere Størrelse end i den sidste. Jeg skal ikke opholde mig ved de amfibiske Pattedyr eller Hvalerne eller Fiskene, skjøndt disse kunne afgive flere meget oplysende Exempler; fordi de næmlich tilige ere meget vel bekendte. Derimod henter jeg et Par Exempler fra Krustaceerne. I en nyligt trykt Afhandling om de nordiske Hippolyter har jeg bemærket, at denne Slægt i Polarzonen naae en betydeligere Størrelse end i de sydligere Have. Dette gjælder ogsaa om Slægten Crangon. Endvidere om Caprella. Og, for ikke at forbigaae de Dyr, der ere Gjenstand for nærværende Meddelelse, maa det endnu tillades mig at anføre, at Amfipodordenen opnaaer sin største Masseudvikling i Polarhavet; adskillige af de nordiske Arter ere saa kæmpemæssige, sammenlignede med Tropenhavens Arter, at de forholde sig til disse omtrent som Elefanten til et eller andet af Nordens mindre Landpattedyr ¹⁾. Der

¹⁾ Hippolyte aculeata er den største bekendte Hippolyte-Art, Crangon Boreas den største Crangon, Caprella septentrionalis

kunde endvidere anføres flere Erfaringer for, at, naar de samme Arter ere fælleds for Spitsbergen, Grønland og den norske Kyst, de da paa det første af disse Steder synes at fremtræde størst, i det sydlige grønlandiske Hav allerede ere mindre, og fremdeles aftage i Størrelse paa den norske Kyst, alt som man rykker mere sydligt.¹⁾

Det er almindeligt antaget, og vistnok i det Hele taget med Ret, at de tyriske Farvers Etjenhed og Mangfoldighed staae i direkte Forhold til Sollysets Kraft, og at derfor Trophegneses Dyr prange med røde, blaa og grønne Farver, medens Polarzonen maa lade sig nøje med hvide og sorte. Imidlertid synes denne Lov i en ringere Grad at gjælde Havdyrene, og man maa ikke troe, at det boreale Hav, dets lange Vinternat uagtet, ganske savner Farvepragt. Blandt flere Exempler herpaa, vil jeg blot anføre det, som

denne Slægts største Art. Af Amfipoder vil jeg erindre om *Anonyx lagena*, *Amphitoe Edwardsii*, *Gammarus Sabini*, *Gammarus Locusta* og fremfor alle *Gammarus loricatus*, af hvilken jeg besidder et Individ fra Spitsbergen af mere end to Tommers Længde (en for en Amfipod hidtil uhørt Størrelse, thi det hedder endnu i den i Aaret 1840 udfomne tredie Deel af Milne-Edw.'s *Hist. d. Crust.* pag. 5: on ne connoit encore aucun Crustacé de cette division, dont le corps ait plus de dix-huit lignes de long).

¹⁾ Jeg vil tage et Exempel herpaa fra en af de bekjendteste og hyppigste nordiske Arter, *Gammarus Locusta*. Af denne besidder jeg Exemplarer fra Spitsbergen paa mere end 18'' Længde, (Længden regnet fra Panderanden til Spidsen af Halevedhængene, ikke til Spidsen af Springsødderne, hvilket vilde forøge Længden med omtrent 3''). Paa de norske og danske Kyster erindrer jeg ikke at have seet Exemplarer, som sonderligt overstige det Halve af denne Længde.

forekommer mig mærkeligt. Een af de ovenomtalte *Ascidie-*arter ¹⁾, af Storrelse som *Ferfæner* eller *Dranger*, kappedes med disse sjonne Frugter ikke blot i elegant Form men ogsaa i levende Farver, og fremstillede mellem *Jisbræer* en næsten stoffende *Esterligning* af disse en sydligere *Himmelegns Frembringelser*. Dette har været mig saa meget mere paa-faldende, som alle de *Ascidier*, jeg i *Tropehavet* har truffet, vare hvide, graa eller sortagtige. Det er dog ikke ene med Hensyn til denne *Bløddyrslægt*, at *Polarzonen* kan udholde en *Sammenligning* med *Tropehavet*. Der synes virkeligen at gives hele *Regioner* af det sidste, som slet ikke svare til den *Forestilling*, man a priori danner sig derom. Vilde man for Exempel sammenstille i et *Billede* alle de zoologiske *Gjenstande*, som *Havet* ved *Callao*, omtrent 12° syd for *Linien*, ydede mig, og sammenholde dette med *Udbyttet*, samlet i den lille *Bugt* *Welsund* i kortere Tid, skulde man maaskee være tilbøjelig til at tilkjende det sidste *Sted* *Kortrinnet* baade i *siirlige Former* og i *levende Farver*. *Saalidet* opfyldte det *peruanske Hav* paa det angivne *Sted* de *Forventninger*, *Zoologen* plejer at gjøre sig om et *Tropehav*.

Gaaer man nu endeligen over til *Antallet* af *Slægter* og *Arter*, saa skulde jeg mene, at ovenansførte *Regel*, hvorvel den i *Almindelighed* kan ansees for *paalidelig*, dog er saa langt fra at kunne *gjennemføres* i det *Enkelte*, at endog *store naturlige Afdelinger* af en eller anden *Dyresklasse* derfra gjøre *paafaldende Undtagelser*; og *nærværende Meddelelse* leverer et *Bidrag* til at bevise dette med Hensyn til *Amfipodernes Orden*. I et tidligere *Arbejde* over *Grønlands Amfipoder* har jeg gjort *opmærksom* paa, at

¹⁾ Det er *Ascidia pyriformis*, *Zool. dan. tab. 156*, som her sigtes til.

disse udgjorde omtrent en Fjerdedeel af alle de, paa den Tid Arbejdet udkom, bekjendte Amfipoder. Under den Forudsætning, at de øvrige Haves Amfipoder vare ligesaa vel bekjendte som det grønlandske Hav, kunde man allerede heraf slutte, at denne Orden ikke, hvad Antallet af Arter angaaer, kunde være indbefattet under den østere omtalte zoologisk-geografiske Lov. Men, da det ikke vel er muligt at anstille nogen Sammenligning mellem den Nejjagtighed, hvormed de forskjællige Have ere undersøgte, vilde det altid være tilladt, at tvivle paa en saadan Slutnings Gyldighed. Det vil altsaa ikke være overflødig, at understøtte den med yderligere Argumenter, og jeg troer, at være i Besiddelse af saadanne. Først kan jeg næmlig fremhæve den direkte Erfaring, jeg har haft Lejlighed til at erhverve mig, ved at besøge Tropehavet saavel paa Øst- som Vestkysten af Sydamerika. Blandt de talrige Krustaceer, som her findes, har jeg af Amfipodernes Orden forholdsvis kun truffet faa Arter, af ringe Størrelse og med temmelig sparsomt Individ-tal. Og da min Opmærksomhed var henvendt paa disse smaa Dyr, og jeg var vant til at søge dem, tør jeg maaskee vove, at tillægge denne Erfaring nogen Vægt, skjøndt jeg meget vel indseer, at jeg, ifølge mit korte Ophold, maa være saare langt fra at have udtomt, hvad der virkeligen forekommer af denne Orden. Istedetfor at man i vore nordlige Have under enhver Steen ved Stranden finder i hundredevis *Gammarus Locusta* eller *Orchestia littoralis* og andre Amfipoder, træffes der under lignende Forhold ganske andre Krustaceer, næmlig Krabber, især hørende til Slægterne *Porcellana*, *Grapsus*, *Xantho* ¹⁾ o. s. v.

¹⁾ Dog er det just ikke min Mening, herved at ville antyde, at de ovenfor nævngivne Slægter alle fortjente at kaldes tropiske,

Den anden Grund, hvorpaa jeg stetter min Mening om Amfipodernes Overvægt ved Nærmelsen mod Polarhavet, er det store Antal nye nordiske Former af denne Orden, jeg i det korte Mellemrum, siden mit Arbejde over Grønlands Amfipoder, har lært at kjende, tildeels ved egen Efterføgen paa de nordiske Kyster, men fornærmeligen ved nye Sendinger fra Grønland, og som endnu kun for en Deel ere beskrevne. Jeg har næmlig for Djebliffet indskrænket mig til Amfipodernes ene Afdeling, *Gammarina*; og af

eller med andre Ord forekomme overvejende hyppigt, hvad Arter og Individier angaaer, indenfor Bendekrebsene. Slægten *Porcellana* til Exempel synes at have sit Hovedsæde, eller det Centrum, hvorfra den utstraaler (om jeg tør bruge disse Udtryk), paa Kysten af Chili, og maastee kunde endog yderligere Egnen om *Balparaiso* (under omtrent 35° s. Br.) med et Slags Nærmelighed, skjondt vistnok blot formodningsviis, da omfattende Undersøgelser endnu savnes, ansættes som dette Centrum. Idetmindste har jeg paa Strandbredden ved denne By fundet Individantallet overvættets stort, og i en Længdestrækning af mindre end en halv Mil, uden egentligen at henvende nogen speciel Opmærksomhed paa denne Slægt, samlet otte Arter (*P. tuberculata* Guer., *P. spinifrons* Ml.-Edw., *P. violacea* Guer., *P. tuberosa* Ml.-Edw., *P. lævigata* Guer., *P. granulosa* Guer., *P. grossimana* Guer., *P. Gigas* nov. sp.) Hertil komme endnu to, af franske Rejsende fra *Balparaiso* hjembragte, og af *Guerin* benævnedes Arter, *P. punctata* og *P. Desmarestii*, hvilke jeg ikke har truffet ved *Balparaiso*. Altsaa ialt ti Arter fra denne Lokalitet. Selv om man med *Guerin* (*Crust. du voyage de la Favorite*, 1838?) antager, at 40 Arter af denne Slægt ere bekjendte (*Milne-Edwards* har kun optaget tyve Arter som velbegrundede), blive ti Arter for en saa indskrænket Lokalitet en forbausende Mængde.

denne endnu blot bearbejdet en Deel af det for Haanden værende Forraad. Naar hermed bringes i Forbindelse, at man fra samtlige Verdens Have ikke kjender 120 Arter af Amfipodordenen, og at de allerede tidligere som grønlandste beskrevne Arter udgjorde omtrent en Fjerdedeel af Antallet: saa synes det at blive tydeligt, hvor afgjort en Overvægt det nordiske Hav ved nærværende Tilvæxt erholder over de sydligere Have. Den Omstændighed, at de talrige nordiske Arter ikke med Føje kunne henføres til nogle faa Slægter, men udvikle en Rigdom af Formforskjælligheder, hvis fysiologiske Betydning er stor nok, til at fordre Oprettelsen af en Mængde nye generiske Grupper: denne Omstændighed forekommer mig ogsaa at give et ikke uvægtigt Argument for, at de koldere Have kunne betragtes som Amfipodernes rette og egentlige Hjem.

A. Nye Slægter.

1. *Opis* Kr. 1).

Pedes primi paris chelis armati portentosæ magnitudinis. Reliqua cum genere Anonyce ferme conveniunt.

Opis Eschrichtii Holbl. Rosea, dorso saturatiore; oculi nigricantes, magni, elongato-reniformes, in superficie capitis dorsali fere confluentes. Styli terminales sexti pedum abdominalium paris setis ornatim plumosis, longis. — Long. 4'''.

Pauca e Groenlandia australi misit clariss. *Holböll* (exemplaria 2).

¹⁾ *Opis* nomen virginis Hyperboreæ, cujus in *Melpomene* (cap. 33) mentionem facit *Herodotus*.

²⁾ Kapt. H. har nedsendt Arten under Navnet *Anonyx Eschrichtii*, men, uagtet den virkelig i de allerfleste Henseender stemmer med denne Slægt, kan jeg dog ikke indrømme den Plads blandt *Anonyx*arterne, paa Grund af det første

2. *Stegocephalus*¹⁾ Kr.

Epimera insignis magnitudinis, loricam efficientia, sub qua latent membra. *Caput* maximum, quasi proboscideum, epimeris omnino fere tectum, *oculis*, ut videtur, destitutum. *Antennæ* breves (capitis altitudine non longiores); superiores pedunculo crassissimo, flagello appendiculari minimo, uniarticulato; inferiores subpediformes. *Mandibulæ* palpo instructæ brevissimo, crasso, uniarticulato, dentato, parum mobili; pedes maxillares quasi pedunculati; labrum maximum. *Pedes* primi et secundi paris manibus subcheliformibus destituti. *Pedes* quinti paris pedibus tertii quartique paris structura et directione similes.

Stegocephalus inflatus Kr.: variegatus, crassus, teretiusculus, subnitens; antennæ inferiores superioribus paullo longiores. Long. 1".

E mari groenlandico allatus.

3. *Phoxus* Kr.²⁾

Caput permagnum (quintam ferme longitudinis animalis partem efficiens), triangulare, depressum, antice productum

Fodpars uformeligt store Sar (Chela), medens Slægten Anonyr i Regelen ikke engang besiddet Gribehaand (Manus subcheliformis). Der kan næppe være nogen Tvivl om, at denne monstrose Sar (Tab. II. Fig. 22), som findes lige udviklet hos begge Kjønn (og altsaa ikke er analog med det andet Fodpars Sar hos Hannerne af visse Amfipodararter), maa øve en betydelig Indflydelse paa Dyrets Levemaade. Ligesom hos Anonyr'erne vise de nederste Følere endel Afværling i Længde, og ere i Regelen hos Hannerne meget længere end hos Hunnerne, samt forsynede med Bøvhæng, ligesom hos Slægten Anonyr (see nedensf. S. 164).

¹⁾ Στεγω, tego et κεφαλή, Caput.

²⁾ Φοξος, capite acuto. *Iliados* B, 219: φοξὸς ἔην κεφαλὴν κ. τ. λ.

et acuminatum. *Antennæ* superficiæ capitis inferiori adfixæ, alterum par anterius, alterum posterius, utrumque validum, pedunculo crassissimo. *Antennæ anteriores* perbreves (capite breviores), flagello appendiculari insolitæ magnitudinis ornatæ; pedunculus flagellis longior. *Antennæ posteriores* parum anterioribus longiores. *Mandibulæ* sat magnæ, palpo longissimo. *Pedes* primi et secundi paris manu subcheliformi armati valida; *pedes* tertii quartique paris manu quoque quasi muniti subcheliformi, cujus palmam præbent articulus tertius quartusque juncti, ungvem quintus sextusque; sextum pedum par ceteris multo longius. *Flagellum* pedum fere filiforme. *Epimera* permagna, margine inferiori setis sat longis instructa. *Appendix caudalis* laminis constans duabus.

Phoxus Holbølli Kr.¹⁾. Primus pedunculi antennarum superiorum articulus secundo non duplo longior. Articulus tertius quartus-

Kaptajn Holbøll, der med megen Iver samler og iagttager Grønlands Kræbsdyr, har for mig erkjendt nærværende Form som en ny Slægt, og nedsendt den under Navnet *Spinifer*; et Navn, som jeg med den bedste Villie til at lade Enhver beholde Sit, ikke har troet at burde bevare, deels fordi det strider mod Reglerne for Navngivningen i Almindelighed, deels fordi det antyder en Egenstabs, som ingen Hjemmel har i Dyrets Bygning.

¹⁾ Under dette Navn sammenfatter jeg to af Kpt. Holbøll's Arter, næmlig *Sp. spinosissimus* og *Sp. flagelliformis*. Betegnede med det sidste Navn ere fire Individier nedsendte til det Kgl. Museum. Ved at undersøge disse fandt jeg, at de tre i Et og Alt stemmede med *Sp. spinosissimus*, hvorimod det fjerde blot afskilte sig ved en betydeligere Længde af de nedre Følere og ved Følernes Bedhæng. Men, da Slægterne *Anonyx*, *Opis*, *Ampelisca* og flere andre Kræbsdyr-Slægter af forskjællige Orde-

que pedunculi antennarum inferiorum armati aculeis lateralibus per paria dispositis; tertius pedunculi articulus subcylindricus. Pedes tertii quartique paris ungue instructi simplice. Pedes quinti paris articulo primo (coxa) dilatato, disciformi. Omnes fere corporis partes setis simplicibus (non vero plumosis) instructæ. Long. 4'''.

Phoxus plumosus Holbl. Primus pedunculi antennarum superiorum articulus secundo plus duplo longior. Articulus tertius quartusque pedunculi antennarum inferiorum nullis armati aculeis lateralibus; tertius pedunculi articulus valde dilatatus, cordiformis. Pedes tertii quartique paris binis præditi ungvibus. Pedes quinti paris articulo primo non dilatato, clavato. Omnes fere corporis partes setis ornata plumosis. Long. 3 $\frac{1}{4}$ '''.

4. *Pontoporceia* Kr. 1).

Antennæ validæ, subpediformes, pedunculo crasso, elongato. Flagellum appendiculare antennarum superiorum perpusillum. Instrumenta cibaria brevia sed lata. Pedes primi et secundi paris perbreves, robusti, illi manu lata instructi, ungue vero brevior; hi manu carentes, ungueque præditi rudimentario. Pedes tertii quartique paris longiores, validi, subcheliformes, articulo quarto dilatato palmam efficiente, ungue armati conico, aculeato. Pedes quinti et sexti paris recurvi, articulo primo parum modo dilatato, ungue armati pusillo. Pedes septimi paris recurvi, articulo primo permagno, clypeiformi; articulo sexto vel ungue fere rudimentari. Epimera magna, margine inferiore plu-

ner have viist mig, at Afvigelsen i Længden og Bestaffenheden af Følernes Svøber øste er et af Udtrykkene for Kjønnsforskjælligheden: kan jeg ikke, uden væsentligere Skjælnemærker eftervises, antage Sp. flagelliformis som velbegrundet Art; hvorimod jeg troer at turde holde den for Hannen af Sp. spinosissimus Hlbl.

¹⁾ *Ποντοπόρεια* (pontivaga), nomen Nereidis apud Hesiodum (Theogon. vers. 256).

rimis instructo setis plumosis (epimero excepto septimo). Pedes natatorii sat breves, ceteroquin forma vulgari; pedes saltatorii multis armati aculeis.

Pontoporeia femorata Kr. Corpus compressum; oculi elongato-reniformes; antennæ multis longisque ornatae setis plumosis, superiores et inferiores eadem longitudine; in utrisque penultimus pedunculi articulus ultimo paullo longior.

E mari Groenlandiæ australi misit clariss. *Holböll*.

5. *Pardalisca*¹⁾ Kr. -

Caput crassiusculum, subtumidum. Epimera exiguae magnitudinis. Antennæ pertenues, superiores flagello instructæ appendiculari; pedunculus antennarum inferiorum pedunculo superiorum duplo ferme longior. Mandibula apice dilatata, quadridentata, palpo triarticulato. Palpus maxillarum posterioris paris articulo terminali valde dilatato, cordiformi. Pedes maxillares unico instructi laminarum terminalium pari, palpoque quadriarticulato. Pedes primi secundique paris ea sunt conformatione, ut quartus eorum articulus manum efficere videatur, quintus sextusque juncti ungvem quodammodo præsent; ita tamen, ut sextus formam monstret ovalem, multisque armatus sit aculeis marginalibus. Pedes tertii quartique paris ungue sublaminiari, postice subtiliter serrulato. Pedes reliqui elongati, sat debiles, femoribus subangustis. Pedes spurii primi, secundi et tertii paris natatorii, reliqui saltatorii.

Pardalisca cuspidata Kr. Pedes saltatorii ultimi paris magni, reliquis longitudine præcellentes: annulus abdominis tertius, quartus et quintus binis marginis posterioris dentibus depressis; appendix caudalis duabus constans laminis elongato-ovatis, postice bispinosi. Long. 7'''.

¹⁾ Nomen ancillæ apud Plautum in Casina.

In mari Greenlandiam australem alluente (ad Godthaab) legit clar. *Holböll*.

6. *Protomedeia* Kr.¹⁾

Annuli thoracici latiores quam altiorem, dorso subdepresso. Antennæ superiores pedunculo elongato (flagello parum breviori) instructæ, flagelloque appendiculari multiaarticulato. Antennæ inferiores pediformes, pedunculo longissimo, flagellum ter ad minus longitudine superante. Pedes secundi paris parvi, manu non instructi subcheliformi. Pedes tertii quartique paris sat magni; articulus eorum quintus sextusque quasi in unguem longissimum sunt coaliti, qui cum articulo tertio quartoque manum quodammodo efficere videtur prehensilem. Epimera sat brevia. Pedes spurii quarti, quinti et sexti paris saltatorii.

Protomedeia fasciata Kr. Fasciis transversalibus nigricantibus circiter decem ornata. Long. 4'''.

E Groenlandia missa australi (Godthaab).

7. *Ampelisca* Kr.²⁾

Pedes primi secundique paris nulla instructi manu subcheliformi; pedes tertii quartique paris forma peculiari, manu quodammodo muniti, cujus quasi palmam efficit articulus tertius, digitum vero quartus, quintus et sextus juncti; sextus articulus sive unguis longissimus gracillimusque; pedes quinti sextique paris articulis modo compositi quinque, quorum ultimus ad finem marginis posterioris ungue armatus est rudimentari, recurvo, immobili (vel parum mobili). Septimum pedum par ungue laminari, lato, nata-

¹⁾ *Πρωτομέδεια*, filia *Nerei* et *Doridis*. *Hesiod. Theogon.* vers. 249.

²⁾ Nomen mulieris apud *Plautum* in *Rudente*.

torio(?). Antennæ graciles, pedunculus inferiorum pedunculo superiorum multo longior. Oculi simplices(?). Pedes maxillares palpo sat brevi. Epimera magna, paria quatuor anteriora multis ornata marginis inferioris setis. Sextum pedum abdominalium par natatorium. Reliqua ferme ut in genere *Amphithoës*.

Ampelisca Eschrichtii: albo rubroque variegata, valde compressa, dorso carinato (non vero dentato); annulo abdominali quinto nodis duobus armato dorsalibus transversim positus, invicemque separatis incisura profunda; sexto pedum abdominalium pari post quartum quintumque multum eminente. Long. 1".

Ad oras Groenlandiæ australis (Godthaab) vulgarior, ut ex sat numerosis inde transmissis (a clarissimo Holböll) exemplaribus con-
jicere licet.

8. *Photis* Kr. 1)

Corpus sat altum, compressum. Antennæ subpediformes (3: elongatæ, sat validæ, pedunculo flagellis pauciarticulatis multo longiori), flagello appendiculari destitutæ. Pedes primi et secundi paris sat breves, validi, manu subcheliformi armati robusta. Pes quinti paris recurvatus, inversus, ungue rudimentari. Epimera permagna; quinque paria anteriora ad marginem inferiorem setis sat longis instructa; quintum eadem est ac quartum altitudine, postice profundius excisum. Lamina terminalis interior pedis saltatorii tertii paris rudimentaris.

Photis Reinhardi Kr. Fusco-grisea, antennis superioribus inferiores longitudine parum vincentibus. Long. 3".

E Groenlandia australi misit clar. Holböll.

9. *Oediceros* Kr. 1)

Frons in rostrum producta plus minus acutum obtusumve, semper vero nodo pellucente, ovali, flavo rubescente

1) Nomen ancillæ apud *Apuleium* in *Asino aureo*,

1) *Oιδειω*, tumeo et *κερας*, cornu.

turgidum. Oculi nulli? Pedunculi antennarum longi, superiorum flagelli longitudinem æquantes vel superantes; antennæ superiores flagello appendiculari destitutæ. Pedes primi et secundi paris manu armati subcheliformi permagna. Pedes tertii quartique paris validi, ungue instructi lato, laminari; quod quoque usu venit quinto sextoque pari, quorum coxa vel articulus primus dilatatus non est. Pedes septimi paris longissimi, tenues, fere filiformes (coxa vel primo articulo excepto). Epimera mediocris magnitudinis, multis longisque armata setis marginis inferioris simplicibus; margo posterior quarti paris integra (non sinuato-excisa).

Oedicerus saginatus Kr. Albidus, fusco marmoreus; thorace crasso, inflato; dorso latiusculo subplano; tertius pedunculi antennarum superiorum articulus dimidia secundi articuli parte brevior; quartus pedunculi antennarum inferiorum articulus tertio multo longior. Long. 8—9'''.

In mari Groenlandiam alluente haud rarus; ad oras Norvegiæ borealis quoque legi.

10. *Lafystius* Kr. 1).

Caput depressum, latius quam longius, rostratum. Antennæ sat breves, subulatæ, validæ (superiores validissimæ), eadem ferme pedunculi et flagelli longitudine, sub rostro in eodem plano positæ, alterum par anterius, alterum posterius. Oculi in superficie capitis dorsali siti. Mandibulæ angustiores, acuminatæ, palpo instructæ; lamina maxillæ prioris exterior nullis divisa articulis; pedes maxillares palpo biarticulato. Thorax latus, depressus. Pes primi paris gracillimus, manu lineari, ungue elongato; pes

2) *Laqvosios, gulosus.*

secundi paris brevis, validus, manu quadrata, ungue sublaminiari apice setoso. Reliqui decem pedes validi, subcheliformes, eadem ferme longitudine. Epimera mediocris magnitudinis, quartum par in acumen inferne productum. Pedes natatorii elongati, pedes saltatorii debiles.

Lafystius Sturionis: albus, oculis subellipticis nigris; antennæ superiores inferioribus aliquanto longiores. Long. 3'''.

Unicum, quod adhuc innotuit, inter Gammarina animal parasiticum. Gregatim sub pinnis Acipenseris Sturionis pectoralibus degit in sinu Codano. Rarius ex Squalo Galeo cepi.

B. Nye Arter af bekjendte Slægter.

Leucothoe Leach¹⁾.

L. clypeata Kr. Antennæ superiores inferioribus non parum longiores; articulo pedunculi primo secundum

¹⁾ Denne Slægt har hidtil været meget ufuldstændigt bekjendt, og Milne-Edwards's Karakteristik af den synes at maatte undergaae betydelige Forandringer og Tillæg. Meget, hvad han har optaget i Slægtskarakteren, tilkommer blot Arten *L. furina*, og Meget, som anføres under Artsbeskrivelsen, bør have Plads i Slægtskarakteren. Under første Rubrik herer: 1) „de fire første Brystrings Epimerer meget store;“ hos begge de to her fremstillede Arter ere første Brystrings Epimerer meget smaa, de tre følgende meget store*), sjerde Rings endog næsten monstrøse, skjoldformige, uden Udsnit af det øverste-bageste Hjørne. 2) „Høsten af de tre sidste Par Fodder stor og skjoldformig.“ Hos de to nordiske Arter

*) Her bør imidlertid mærkes, at M. E's Afbildning (Efter Savigny) af Legemets forreste Deel (Hovedet og de tre første Brystringe) hos *L. furina* ikke svarer til hans ovenanførte Ord med Hensyn til første Epimer, hvilken vistnok er temmelig lille, om man ikke heller vil kalde den meget lille.

longitudine superante. Flagellum antennarum inferiorum ultimo pedunculi articulo longius. Oculi minimi, orbiculares. Articulus pedis primi paris quartus elongatus, subconicus; articulus quintus linearis; utriusque setis modo marginum præditi; unguis pusillus, pectinatus. Manus pedum secundi paris apice dilatato, truncato, aculeoque marginis posterioris terminali valido. Pedes quinti paris articulo primo gracili, lineari. Epimera annuli thoracici primi perparva, epimeris secundi annuli tecta; epimera quarti

gjælder dette kun for de to sidste Fodpar, hvorimod femte Fodpars første Led eller Høfte er langstrakt, smaal, temmelig svag, eller af Form omtrent som hos tredje og fjerde Par. 3) „Kortheden af Følernes Svøbe“ fortjener næppe Plads i Slægtskarakteren, da den ene af de her karakteriserede Arter har temmelig lang Svøbe paa de øverste Følere. — Fra Artsbeskrivelsen bør derimod gaae over i Slægtskarakteren 1) Bestaffenheden af tredje Led i de øverste Følernes Skaf, hvilket Led hos alle tre Arter er meget lille og vanskeligt at skjelne fra Svøbens Led. 2) Længden af de nederste Følernes Skaf, hvilket er meget længer end Svøben og længer end de øverste Følernes Skaf. 3) Den meget karakteristiske Bestaffenhed af Munddelene, især Kjæbefødderne. 4) Andet Fodpars langt betydeligere Størrelse, end førstes. 5) Maaſtee kunde hertil føjes Halevedhængets Dannelselse af en enkelt Plade. — Vilde man, paa Grund af de ovenantvode Forſkjælligheder mellem de nordiske Arter og *L. furina*, mene, at de ikke henhorte til denne Slægt: saa vilde det ikke blot blive nødvendigt at danne een ny Slægt for dem, men man maatte endog adskille dem indbyrdes, og danne to nye Slægter; hvilket ikke forekommer mig for Tiden at kunne billiges. Enhver Slægt, som kun er opstillet efter en enkelt Art, er underkastet den Skjæbne, at maatte modificeres noget i sin Form ved nye Arters Opdagelse, hvis man ikke vil danne nye Slægter i det Uendelige.

annuli maxima, clypei formam imitantia, duplo fere latiora quam altiora. Pedes abdominales ultimi paris præcedentibus breviores, unico modo armati stylo terminali biarticulato.

Paucissima e *Groenlandia* australi missa exemplaria ad examen vocari.

Leucothoe glacialis Kr. Antennæ superiores et inferiores eadem ferme longitudine; articulus pedunculi antenarum superiorum primus secundo parum longior. Flagellum antenarum inferiorum ultimo pedunculi articulo brevius. Oculi sat parvi, orbiculares. Articulus pedis primi paris quartus dilatatus, obovatus; articulus quintus clavatus, utriusque plurimis totius superficiem setis obsiti; unguis sat magnus. Manus pedis secundi paris subconica, aculeo marginis posterioris ferme mediæ valido. Pedes quinti paris articulo primo gracili, lineari. Epimera annuli thoracici primi minima, epimeris annuli secundi oblecta; epimera annuli quarti permagna, paulo latiora quam altiora. Pedes abdominales ultimi paris perpusilli, duobus instructi stylis terminalibus biarticulatis.

Duo modo hujus speciei exemplaria in Belsund, portu Spitsbergiæ, legi.

Gammarus.

G. dentatus Kr. Elongatus, compressus, dorso vero rotundato; oculi nigri, minuti, ovals. Omnes abdominis annuli dentibus (nullo vero carina) armati marginis posterioris, transversim positus¹⁾. Sextum

¹⁾ Annulus abdominalis primus dentibus armatus tribus, intermedio sat magno, duobusque lateralibus minutis; annulus secundus dentibus quinque, intermedio magno, lateralibus quatuor minuti; tertius dentibus septem, intermedio majore, sex lateralibus minutis; quartus dentibus quinque, intermedio majore, lateralibus decrescentibus; quintus dentibus sat magnis sex; sextus dentibus quatuor minutis.

pedum abdominalium par longissimum validissimumque, reliquos multo eminens, stylo terminali altero prægrandi, altero fere rudimentari. Antennæ superiores longissimæ, inferioribus duplo longiores, totamque animalis longitudinem fere æquantes. Pedunculus antennarum inferiorum flagello fere triplo longior. Manus pedum primi paris ungue armata postice dentato ciliatoque; unguis secundi pedum paris setis pilisque modo præditus. Long. 8—9''.

Pauca e Groenlandia australi rimavi exemplaria, quæ clar. misit *Holbøll*.

Acanthonotus Ow.

Den af Owen¹⁾ opstillede Slægt *Acanthonotus* er optagen af Milne-Edwards²⁾, efter hvis Definition den ene deri adskiller sig fra Slægten *Amphithoe*, at de to første Par Fødder ikke besidde en Gribehaand (main subcheliforme). En Bemærkning af Milne-Edwards om Leach's Slægt *Pherusa* og dens Forhold til *Amphithoe* synes imidlertid her at finde Anvendelse³⁾; da det maaskee i adskillige Tilfælde vilde kunne have sine Bæmskeligheder, efter dette ene Skjælnemærke at drage Grændser imellem Slægterne *Acanthonotus* og *Amphithoe*, hvorfor jeg ogsaa tidligere har yttret Tvivl om den forstes Gyldighed⁴⁾. Da imidlertid Arternes Antal i Slægten *Amphithoe* synes at kunne gjøre Udskillelse ønskelig, og da det maaskee vil være muligt, at angive flere Skjælnemærker for

1) App. to the second Voyage of Ross.

2) Hist. des Crustacés III, 24.

3) "Tous les degrés intermédiaires entre les deux modifications extrêmes d'une main très large et d'une pate presque filiforme nous sont offerts par des espèces, du reste, extrêmement voisines; nous ne voyons par conséquent aucune raison valable pour motiver cette division &c." L. c. III, 29.

4) Grønlands Amphipoder Side 37 Anm.

Slægten *Acanthonotus* end det ene omtalte: følger jeg her *Milne-Edwards's* Exempel. Naar denne Slægt anerkjendes, maa aabenbart *Amphithoe Serra* henføres under den, hvad *Milne-Edwards* allerede har yttret sig tilbøjelig til at antage¹⁾. Til de tre Arter, som Slægten derved kommer til at bestaae af, føjer jeg her en fjerde ny Art.

Acanthonotus inflatus Kr. Crassus, tumidus, dorso rotundato, minimeque dentato. Reliqua ferme cum *Acanthonoto Serra* conveniunt. Long. 5'''.

Unicum in portu Spitsbergiæ Belsund legi exemplar, duo e mari Groenlandiæ australi apportata vi.3.

Det forekommer mig imidlertid tvivlsomt, om nærværende Dyr udgjør en egen Art, eller blot er en Varietet af *Ac. Serra*, hvilkens den staaer overmaade nær. Men, da jeg, blandt et temmelig stort Antal Exemplarer af denne sidste, slet ingen Overgangsformer har fundet²⁾, vover jeg ikke at forene dem. Hvorimod jeg anbefaler den nye Art til streng Prøvelse af dem, som dertil maatte have Lejlighed.

¹⁾ L. c. III, 25. Naar *M. E.* derimod bemærker, at *A. Serra* rimeligviis er identisk med *Oniscus Cicada* Dt. Fabr., da er der slet ingen Tvivl om, at han deri tager Fejl; hvortimod der er den største Rimelighed for, at den falder sammen med *Fabricius's* *Oniscus serratus*, saaledes som af mig tidligere er angivet: hvorfor det vel ogsaa vilde være billigt, at lade dette Artsnavn igjen indtræde i sine Rettigheder, da Artens Optagelse i Slægten *Acanthonotus* borttrødder den tidligere Hinding derfor: *Oniscus Cicada* er rimeligviis en Art af Slægten *Anonyx*. — Jeg troer det endvidere ikke unyttigt at tilføje den Bemærkning, at, medens de tre nordiske Arter af Slægten *Acanthonotus* vise et særdeles nært Slægtskab til hverandre, synes *E's Ac. Nordmannii* at være saa fjerstjællig fra dem, at den maaskee ikke med Feje kan forblive i samme Slægt.

²⁾ Heller ikke har jeg hos nogen anden af de talrige nordiske, med Pigge og Torne forsynede, Arter bemærket lignende Overgange.

Ischyrocerus.

Til denne, i min Afhandling om Grønlands Nmsfpoder opstillede Slægt kommer en ny Art. Dog, inden jeg meddeeler dennes Skjælnemærker, synes det nødvendigt, at give Diagnose af den tidligere beskrevne Art; da en saadan, medens kun een Art var bekjendt, ikke med nogen Sikkerhed kunde affattes.

Isch. angvipes Kr. Flagellum antennarum superiorum ultimum pedunculi articulum longitudine non parum superans; flagellum appendiculare primum flagelli proprii articulum æqvans longitudine. Ultimus pedunculi antennarum inferiorum articulus flagello multo longior; primus flagelli articulus reliquos junctos longitudine fere æqvans. Manus secundi pedum paris elongata, subangusta, arcuata. Pedes quinti, sexti et septimi paris eadem ferme invicem longitudine, coxis elongatis, articulis tertio, quarto quintoque margine crenatis. Epimera tertii quartique paris epimeris secundi paris paullo minora; epimera quarti paris postice omnino non arcuato-excisa.

Isch. latipes Kr. Flagellum antennarum superiorum ultimum pedunculi articulum æqvans vel paullo modo superans; flagellum appendiculare vix dimidiam primi articuli flagelli proprii longitudinem æquans. Ultimus pedunculi antennarum inferiorum articulus flagello brevior; primus flagelli articulus reliquis junctis multo brevior. Manus secundi pedum paris dilatata, ovata. Pedes quinti paris pedibus sexti septimique paris multo breviores; et hi et illi coxis valde dilatatis, articulisque tertio, quarto quintoque margine integris. Epimera tertii quartique paris epimeris secundi paris paullo majora; epimera quarti paris postice parum arcuata.

Non pauca hujus speciei examinavi exemplaria, a Groenlandia australi opera clarissimi Holbüll missa.

Podocerus.

Podocerus Leachii ¹⁾ Kr. Antennæ superiores longitudine inferiores ferme æquantes. Flagellum antennarum inferiorum duodecim formatum articulis. Lobuli oculiferi eminentes. Manus primi pedum paris valde dilatata, parum modo longior quam latior. Manus secundi pedum paris maxima, in feminis postice eminentia prægrandi conica articuli quarti quasi munita; in maribus contra quartus articulus manum digitumque immobilem præbet, articulus quin-

¹⁾ Nærværende Art er opkaldt efter den af Carcinologien vel-
fortjente Leach, ikke som om han havde kjendt og omtalt
den, men som Grunder af Slægten. Milne-Edwards,
der af denne, hidtil saa lidet bekjendte, Slægt ikke selv har været i
Besiddelse af Individier, men har undersøgt Leach's, i det
britiske Museum i London opbevarede, Originaleremplarer, giver
derefter (i tredje Udgave af Cuvier's Regne animal, Crustacés,
Livr. 8 Tab. 61) Afbildning af de to Arter, *P. variegatus*
og *P. pulchellus*. Ved at sammenholde *P. Leachii* med disse,
bliver det baade tydeligt, at den er forskjellig fra disse Arter,
og at den henhører til Slægten *Podocerus*; dog, vel at mærke,
kun Hunnen, hvorimod Hannen er en aabenbar *Erichthonius*,
hvilket atter med andre Ord hedder, at Slægten *Erichthonius*
maa gaae ind. Thi, vælger man en modsat Forholdsregel,
og overfører den her fremsatte Art i begge dens Kjon til
Slægten *Erichthonius*, beholder man ikke anden Forskjæl mel-
lem disse to Slægter, end at *Erichthonius* har omtrent tolv
Led i de nederste Føleres Svøbe istedetfor fire, og at det
første Led af tredje, fjerde og femte Par Fodder er bredere
hos denne Slægt end hos *Podocerus*; Afvigelser, der fore-
komme mig alt for ubetydelige, til ved dem ene at begrunde
en Slægt.

tus sextusque juncti ungvem sive pollicem efficiunt. Pedes tertii quartique paris eadem ferme longitudine; coxa et articulus tertius pedum tertii et quarti paris dilatata, laminaria. Quintum pedum par ceteris brevius, coxa scutiformi. Superficies animalis dorsalis omnino lævis dentibusque destituta. Epimera ciliata vel plumosa.

NB. Femina hujus speciei forma pedum secundi paris Podoceurus est, mas vero Erichthonius. Genus Erichthonius igitur delendum videtur.

In sinu Codano exemplaria legi, in tubo membranaceo, ut species generis Cerapus, degentia.

Slægten *Anonyx* Kr.

Da ingen nordist Amfipodslægt i den seneste Tid er bleven forøget med flere Arter end denne, kan jeg vistnok ikke ganske forbigaae den med Tausshed her, uagtet jeg endnu svæver i nogen Uvisshed med Hensyn til Arternes faste Begrændsning. Paa Spitsbergen har jeg fundet een ny Art, en anden paa den norske Kyst og en tredie i Rattegattet; men endnu flere (fire eller fem) nye Arter ere af Kaptajn Holbøll, hvis Opmærksomhed fortrinligviis har været rettet paa denne Slægt, nedsendte fra det sydlige Grønland. Derimod gaaer een af de tidligere Arter, *Anonyx appendiculosus*, ud, da den blot er Hannerne til An. *Lagena*. Jeg har næmlig haft Lejlighed til at gjøre den Opdagelse, at Hannerne hos denne Slægt adskille sig fra Hannerne derved, at Følerne, foruden at antage en betydelig Længdeudvikling, hvilket dog især gjælder det nederste Par, ere forsynede med en Mængde smaa Hudvedhæng, der synes at tjene som Sugestaaer, hvorved Hannerne formodentligen under Parrin-

gen fastholde Hunnerne¹⁾. Da jeg ikke anseer mine Undersøgelser over denne Slægt for ganske tilendebragte, opsætter jeg til en anden Lejlighed at meddele en nøjagtig Betegnelse af Arterne, af Frygt for, at jeg nu muligens kunde opstille flere Arter, end der senere vilde udholde en stræng Prøvelse. Det Forhold, hvorover jeg især er i Tvivl, og paa hvilket jeg

- 1) Et ganske lignende Forhold finder Sted hos de ovenanførte nye Slægter, *Opis*, *Phoxus* og *Ampelisea*, og jeg troer, i Analogi hermed, at maatte betragte de tidligere under Navnene *Amphithoe crenulata* og *Am. inermis* beskrevne Amphipoder som *Han* og *Hun* af samme Art. Endvidere antager jeg den af *Milne-Edwards* beskrevne *Gammarus ornatus* blot som en mandlig Form, hvorfor Artens Begrændsning og Navn vil blive at forandre, naar det afgjøres, hvilken *Hun* dertil bør henføres. Denne Opdagelse kan jeg siges indirekte at skyldes *Kpt. Holbøll*. Idet jeg nemlig med Omhyggelighed undersøgte de af ham nedsendte og benævnte Arter, hvis Lærlighed oprakte nogen Tvivl hos mig over deres Gyldighed; blev jeg var, at de for største Delen parviis lignede hinanden i meget høj Grad: hans *An. sceletator* til Exempel lignede fuldkomment hans *An. Krøyeri*, med Undtagelse af, at den sidste havde Følerne forsynede med Vedhæng, og det nederste Par af en paafaldende Længde; og det samme Forhold fandt Sted mellem de Former, han havde nedsendt under Navnene *An. velatus* og *An. ornatus*, mellem *An. Eschrichtii* og *An. bonæ spec. v. s. v.* Dette ledede mig til at undersøge Kjonnene, og jeg fandt da, at alle Individer med Vedhæng paa Følerne og de nederste Følere stærkt udviklede vare *Hanner*, de andre alle *Hunner*. Uagtet Antallet af Arterne derfor efter min Mening ingenlunde er saa stort, som *Kpt. Holbøll* har formodet, beholder han dog flestse Vren for, først at have opdaget adskillige nye Arter, og underkastet disse Dyr en detailleret Undersøgelse.

ønskede at fæste andre Undersøgeres Opmærksomhed, er, hvorvidt Djet forandrer Form og Farver efter Alder og Køn. At virkeligt en Forandring i Djets Form finder Sted i nogen Grad, er sikkert, skjøndt jeg ikke formaaer at fastsætte Grændsen, især hos saadanne Arter, hvoraf jeg kun har seet faa Individier. Hvad Djets Farveforandring angaaer, da har jeg kun med Hensyn til nogle grønlandste Arter Formodning om, at den kunde finde Sted, men er endnu mindre istand til selv at naae noget sikkert Resultat derover, da hos de i Spiritus nedsendte Individier, især de mindre, Djets Pigment almindeligen er forsvundet*).

1) Endnu kunde det være Sted her at tilføje et Par Ord om Gyldigheden af Slægten *Anonyx*, som af Milne-Edwards kun er anerkjendt meget middelbart. M.-E. publicerede i Aaret 1830 Slægten *Lysianassa*, hvilken begrundedes med to, indbyrdes vidt forskellige Arter, og derfor manglede alt indre Sammenhold. Dette indsaæses senere af denne udmærkede Zoolog, hvorfor han for den ene af disse Arter dannede et nyt Slægtsnavn, *Alibrotus*; til den anden derimod, under Navnet *Lysianassa*, forenede de tre af mig opstillede *Anonyx*-arter, hvorved han tillige overførte det Meste af Karakteristikken for Slægten *Anonyx* paa Slægten *Lysianassa*. Saa vidt jeg kan skjønne, vilde det have været billigere, under den Forudsætning, at *Lysianassa Costæ* og *Anonyx*-arterne virkeligen høre til een generisk Gruppe: at lade *Lysianassa Chauseica* (den nuværende *Alibrotus*) beholde Navnet *Lysianassa*, og derimod overføre *Lys. Costæ* i Slægten *Anonyx*. Dog, det er ikke min Hensigt at fives med en saa særdeles forjænt Zoolog om et Slægtsnavn, hvilket jeg med største Glæde skulde opoffre ham, saameget hellere, som det ikke engang er meget passende valgt. Spørgsmaalet er blot her, om Slægtsformerne *Lysianassa* og *Anonyx* kunne bestaae ved Siden af hinanden, den ene repræsenteret ved *Lys. Costæ* Ml.-Edw., den anden ved de nordiske Arter *An. Lagena* og *An. Vahlii*; eller om de bør smelte sammen. Det kunde vel hælde sig, at den første Side at betragte Tingene fra kunde være den rigtige. Skjøndt alle *Anonyx*-arter virkeligen besidde Rudiment af en Klo paa andet Fodpar (hvilket jeg ved bedre Undersøgelseredskaber har været istand til at overtøye mig om), synes dette Fodpars Form dog at adskille det betydeligt fra samme Deel hos *Lys. Costæ*. Til Oplysning heraf meddeles Afbildning af andet Fodpars femte Led og rudimentære Klo hos *An. Lagena* (Tab. II. fig. 25), og af samme Dele hos *Lys. Costæ* (fig. 26), den sidste Figur forstørret efter Milne-Edwards's Afbildning.